

# DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEKRE:  
Egy hóra 200 KORONA, NEGYEDÉVRE 8 KORONA,  
FÉLÉVRE 16 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 32 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP.

FELKÜLÖS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT  
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONVITZ  
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49.

## Uj harcok kezdődtek a velencei fronton

**A franciák és az angolok rohamai megtörnek a németek ellenállásán**

### Az olasz háború

#### Vezérkarunk jelentése

Budapest, szeptember 20. Hivatalos jelentés.

#### OLASZ HARCTÉR.

Tegnap újból megélenkültek a harcok a velencei fronton. A Monte di Val Bellától és a Col del Rossától északra sikerült az olaszoknak ideiglenesen behatolni állásainkba, de a haladéktalanul megindított ellentámadás csakhamar ismét kivetette őket onnan. Az Asolonetól nyugatra és a Col del Rosso területén derék ezredeink elkeseredett közelharcban verték vissza az olaszok rohamait. Az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett. A San Donna mellett megint meghiusítottunk egy ellenséges támadási kísérletet.

#### NYUGATI HARCTÉR.

A cs. és kir. csapatoknál nem történt különös harci cselekmény.

#### ALBÁNIA.

Csekély harci tevékenység. A valószínű ellenséges repülőteret repülőink sikerrel megtámadták.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

### A nyugati harctér

#### A német jelentés

Berlin, szeptember 20. A nagyfőhadiszállás jelentése.

#### NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: Bixschactétől északkeletre és Yperntől délre sikeres gyalogsági harcok. Hulluchtól északnyugatra visszavertünk egy angol előretörést. — Helyi vállalkozásoknál Mosures mellett és a havrincourt-i erdőnél foglyokat ejtettünk. Moevresben felrobbantottunk számos ellenséges fedezéket.

Boehn vezérezredes hadcsoportja: Heves tüzharc a kora reggeli

órákban. Couzeaucourt ellen és Epechy két oldalán visszavertük a több ízben megismételt erős részleges támadásokat. Bajor ezredek és porosz vadászok ebben különösen kitüntették magukat. A legerősebb tüzelés után az ellenség a kora reggeli órákban és déltájban egységes támadásokat intézett az Omiignon patak és a Somme között levő vonalaink ellen.

A német trónörökös hadcsoportja: Az Aisnetől északra, a Vauraián-major ellen és Royetól nyugatra végrehajtott saját vállalkozásaink során 130 foglyot ejtettünk. Tüzérségi tüzelésünk következtében, amelyek a Jannytól nyugatra végrehajtott vállalkozást előkészítette, nem tudott teljesen kifejlődni. A tervbe volt ellenséges támadást visszavertük.

Gallwitz tábornok hadcsoportja: Kisebb előtéri harcok. A Maas és a Mosel közötti harctér fölött Hoenig főhadnagy vezénylete alatt álló második vadászpilótáraj e hó 12-től 19-ig 81 ellenséges repülőgépet lőtt le. A mi harci veszteségünk mindössze 2 repülőgép. Büchner főhadnagy 30-ik légi győzelmét aratta.

LUDENDORFF,  
első főszállásmester.

#### A német esti jelentés

Berlin, szeptember 20. A Wolff-ügynökség jelenti szeptember 20-án este:

A harctereken nincs újság.

#### Németország válasza a békeajánlatokra

Budapest, szeptember 20. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az osztrák-magyar kormány békeajánlatára a bécsi német nagykövetség, Wedel gróf, ma adta át a választ, amelynek szövege a következő:

A császári és királyi kormánynak a hadviselő államokhoz intézett felszólítása, hogy iljenek össze bizalmas és nem kötelező megbeszélésekre a békekötés alapelvei megvitatása végett valame-

lyik semleges országban, megegyezik a békés hajlandóságnak azzal a szellemével, amelyről a négyes szövetség felelős államférfiai több ízben tettek tanúságot. A császári kormány mindazonáltal azzal az őszinte kívánsággal fogadja ez újabb kísérletet, hogy a császári és királyi kormány javaslatai a kívánt viszonyra találjanak.

Alulírott bátorodik a császári kormány nevében kijelenteni, hogy Németország hajlandó az eszmecsereben részt venni.

Gróf Wedel.

#### Az angolok a Hindenburg-vonal előterepén

Genf, szeptember 20. Cambrai és St. Quentin között az angolok 30 kilométernél szélesebb fronton, a franciák pedig St. Quentin-től délre támadást indítottak a Hindenburg-vonal ellen. A tegnapi angol hivatalos jelentés szerint több helyen el is foglalták a Hindenburg-vonal külső műveit és több mint 6000 foglyot ejtettek. A Wolff-ügynökség mai jelentése ezzel szemben azt mondja, hogy az angoloknak néhány helyen sikerült ugyan elfoglalni a német állásokat, azonban ezek a helyek még a Siegfried-vonal előterepében vannak. Megjegyzendő, hogy a Siegfried-vonal csak egy része a mélyen tagozott Hindenburg-vonalnak.

#### Német jelentés szerint a Siegfried-állások sértetlenek

Berlin, szeptember 20. A Cambrai—St. Quentin harcveronalon szeptember 16-ikán az egész napon át helyenkint kora reggeltől a késő éjszakáig elkeseredett küzdelem volt. — Miután az angolok és a franciák szeptember 8-ika óta hasztalanul kísérelték meg, hogy erős részleges előretörésekkel alkalmas bázist teremtsenek a Siegfried-állások Foch által tervezett áttörésére, szeptember 18-ikán Foch a havrincourt-i erdőtől egészen a Somme-ig zárt nagy támadásba ment át.

Öt óra 15 perckor az egész harcveronalon a legerősebb tüzelés indult meg, amely messze a mögöttes terepre irányult. Körülbelül egy óra múlva az angolok az egész fronton támadásba indultak. Számos páncéltalics robbogott az angol és francia gyalogság előtt. — Ugyanekkor erős csata-repülőgépek mélyen alábocsátkoztak, hogy gépfegyvertűzzel és bombavetéssel ingassák meg a német védelmet.

A tervezett áttörés kudarcot vallott. A támadási arcvonal szárnyain Gouzeaucourt és

**URANIA**

Szombat Vasárnap  
szeptember 21—22.

**Pierrot és Pierrette**

— álarcos a tengeren —  
artista dráma  
4 felvonásban.

Előadások kezdete:  
5, 7 és 9 órákor.

**APOLLO**

Szombat Vasárnap  
szeptember 21—22.

**Olaf Fönn**

főszereplésével

**Az utolsó szerelem**

dráma 5 felvonásban.

Főszereplős:

OLAF FÖNN

EBBA THOMSEN.

Előadások kezdete

5, 7 és 9 órákor

**Arany Bika mozi**

Szombat Vasárnap  
szeptember 21—22.

**Phönix film!**

**Góth Sándor**

főszereplésével

**L U L U**

vígjáték 4 felvonásban.

**Pórujárta patikus**

vígjáték.

Előadások kezdete:

5, 7 és 9 órákor.

Holnon tartották magukat. Az első helység ellen az angolok három ízben támadtak. Trescault négyszer megismételt ellenséges támadással szemben tartotta magát. *A centrumban sikerült az angoloknak a német vonalakat is visszaszorítaniok.* Elkéseredett, ide-oda hullámzó harcok után *Epechy és Ronsoy az angolok kezén maradt.* Délután 6 óra 30 perckor az angolok ismételt tüzéségi előkészítés után újból rohamoztak. Minden arra irányuló kísérletük, hogy Ronsoy-t elölrnyomuljanak, meghiúsult abban a géppuskatűzben, amely rohamhullámaink ellen a szívósan védelmezett Lempire falu romjai közül irányult. Innen délre rohamuk a német ellentámadáson forgácsolódott szét. 9 órakor egy újabb ellenséges támadás, amelyet Villers-Guislain ellen intéztek, véresen összeomlott.

St. Quentin szakaszában a franciáknak valamennyi arra irányuló kísérlete, hogy tért nyerjenek, eredménytelen maradt. — Valamennyi harc a német Siegfriedvonal előtt levő terepen játszódott le, annak ellenére, hogy az ellenség a legnagyobb erőfeszítéseket tette s embert és anyagot kiméretlenül vett harcba.

#### Elsüllyesztett angol űrhajó

London, szeptember 19. A Reuter-ügynökség jelenti: Az admirális közli, hogy szeptember 12-én egy német buvárnaszád megtorpedózott és elsüllyesztett egy brit fegyveres űrhajót. Nyolc tiszt és 50 főnyi legénység — beleszámitva a kereskedelmi tengerészet 25 emberét — eltűnt.

#### A párisi repülőátadás áldozatai

Gené, szeptember 20. A párisi repülőátadás alkalmával hat ember halt meg és tizenöt a sebesültek száma. A *Journal* tudósítása egynémely részletet is közöl, nyilván a cenzura gondatlansága következtében; így megírja, hogy két gyújtóbomba egy nagy rakétára esett és abból hatalmas tűz támadt. — Sok ház is megrongálódott a város kellő közepében.

#### Metzet lövik a franciák

Berlin, szeptember 20. Metzről táviratozzák a *Berliner Tageblatt*-nak: Hivatalosan közlik, hogy négy nap óta ellenséges messzehordó ágyú lövi Metzét. Metz ágyúzása már régen lehetséges volt és a német hadvezetés már régen el volt erre készülve, mert a modern ágyúk hordképessége sokkalta nagyobb, mint a távolság Metz és Pont á Mousson között.

#### Nyolcezer német fogoly

London, szeptember 20. A Reuter-ügynökség arról értesül, hogy az angolok a *Gouzeaucourt*—Holnon szakaszon 8000 foglyot ejtettek és 50 löveget zsákmányoltak. Az angolok most három mértföldnyire állanak a Hindenburgvonalról.

#### Francia jelentés.

— szeptember 19. St. Quentin vidékén a francia csapatok folytatták az előnyomulást és *Contescourtba* vonultak be, ahol az ellenség szívós ellenállást fejtett ki.

Az Aisnetől északra a tüzéségi tevékenység tovább tart. A Moicy-major környékén a németek erős ellentámadást indítottak, amely azonban eredményre nem vezetett. A franciák összes állásaikat megtartották és a támadóknak veszteségeket okoztak.

A Vesle-árcvonalon a németeknek Courlantontól északkeletre ellenünk intézett támadását tüzelésünkkel megtörtük, mielőtt elérhette volna a francia vonalakat.

## Amerika a háború folytatása mellett

Bern, szeptember 20. Az amerikai szenátusban Lodge szenátor elismerését fejezte ki Wilson irányában azért, hogy elsőnek ismerte fel a cseh-szláv csapatok támogatásának fontosságát s önálló hadviselő félnek elfogadta őket. Ugyanezt a példát kell követni a délszláv és a lengyel népnél. Aztán így folytatta beszédét: Ha a szövetségesek tárgyalásokra lépnek az ellenséggel mielőtt német földön teljesen levernék a német sereget, az annyit jelentene, hogy az entente magára nézve elveszítettnek ismerné el a háborút és a legnagyobb áldozatokat hiába hozta volna. Amerika célja: minden szabad nemzet számára, amely a törvényeket és a nemzetközi jogot tiszteletben tartja, békés jövőt és boldogulást biztosítani, hogy a népek ezentul nyugodtan élhessenek, ne kelljen az új háborútól félniük. Ez a legkevesebb, amit mi követelünk, mérsékelték vagyunk, de kevesebb nem érhetjük be.

### Az entente offenzívája a macedon fronton

— szeptember 19. (Francia hivatalos jelentés.) A keleti harctér szeptember hó 17-iki jelentéséhez pótlólag a következőket fűzi még a francia vezérkar: Az ellenségnek sietve harcra vetett tekintélyes erőit ellene, a melyekkel új állásait elkéseredetten védelmezte, a szövetségesek offenzívája szeptember 17-én sikeresen tovább haladt. A e napra kitűzött valamennyi célunkat elértük. A támadások mintegy 35 kilométernyi fronton fejlődtek ki. Előretörésünk egyes pontokon 15 kilométernyi mélységre haladt. Szerb csapatok francia és görög osztagokkal egyetemben súlyos harcok után elfoglalták Zovik és Staravina megerősített falvakat, valamint a polcsisei és pesicsei magaslatokat a Gradescica folyótól és falutól északra, noha az ellenség elkéseredetten védelmezte ezeket, mert azt a parancsot kapta, hogy ebben a faluban mindenáron helytálljon. A centrumban csapataink előnyomultak abban a nyeregben, amely Kozjaktól északnyugatra húzódik tovább és a Kuch-, Kov- és Kumen-magaslatokon megvetették lábukat. Tovább keletre áthaladtak Perijon és megszállták a bopoleci nyeret és a Prestap-magaslat ellen nyomultak előre. A zsákmány tekintélyes. Több mint 50 löveg, köztük 20 nehéz ágyú, került a birtokunkba. A foglyok száma egyre nő. A front többi részén tüzéségi tevékenység.

### Terror, fosztogatás és éhínség Pétervárott

Stockholm, szeptember 20. Pétervárról ma érkezett utasok a legsötétebb színekben ecsetelik a terrorista nyomást. — Pétervárott teljes anarchia uralkodik. Gyilkolnak, fosztogatnak az utcán, gyújtogatnak, fosztogatják a lakásokat. A városban éhínség uralkodik. Katasztrófális a helyzet.

— A német császár és a király távirata az újságírókhoz. A német újságírók látogatása alkalmából az újságírók hódoló táviratot küldtek Vilmos császárnak és Károly királynak. Az üdvözlő táviratokra Márkus Miksa udvari tanácsoshoz, a Budapesti Újságírók Egyesületének elnökéhez, a következő válaszok érkeztek:

Nagyfőhadiszállás, szeptember 19.

Ő felsége Vilmos császár és király a német sajtó képviselőinek és a velük baráti

együttlében lévő magyar újságírók és írónak üdvözlését örömmel fogadta és köszönetet mond a kifejezésre juttatott elszántságot, mellyel a honi front erősítésére dolgoznak a létért, becsületért és szabadságért harcoló testvéreink küzdelmében. Ő felsége ismeri a sajtónak és hazafias feladatainak nagy jelentőségét és kívánja, hogy a sajtónak céltudatos munkájával a jövőben is sikerüljön az igazság ügyünkbe vetett bizalmat és a hazáért való egyöntetű és elszánt odaadást erősíteni. A honi erők összességének latbavetésével a háborús hajokat leküzdjük és becsületes békét vivünk ki. Legfelsőbb parancsra: *Berg*, titkos kabineti tanácsos.

Bécs, Burg, szeptember 19.

Ő császári és apostoli királyi felsége a Budapesten időző németbirodalmi újságírók, valamint a magyar sajtó munkásai, egyesületei és intézményei által tolmácsolt hódolattal köszönettel legkegyelmesebben tudomásul venni méltóztatott. Legfelsőbb parancsra: báró Nagy Géza.

## A vaj, turó, sajt legmagasabb árának új szabályozása

Szeptember 5-től már érvényesek az új árak

A polgármester a következő rendeletet közli:

A közlelmezési miniszter a tehéntejből készült vaj, turó és sajt legmagasabb árát a következőként állapította meg:

**I. Vaj.** Elsőrendű vaj, viztartalom 18 százaléknál kevesebb és zsirtartalom legalább 80 százalékos, termelő és viszontelárúsító közti viszonylatban: a) hordókban vagy 5 kg. tömbökben ab feladó állomás kilónként 23,80 kor., b) fél kilós vagy kisebb csomagokban ab feladó állomás, kilónként 24,65 kor. Nagy és kiskereskedő közti viszonylatban hordókban és tömbökben 24,65 kor., fél kilós vagy kisebb csomagokban 25,85 kor., fogyasztók számára 27,20 kor. Másodrendű vaj, viztartalma 18 és 25 százalék közötti, zsirtartalma 80 százalékon alul, termelő és viszontelárúsító közötti viszonylatban 16,15 kor., fogyasztók számára 17 kor.

**II. Tehénturó.** Vízirtalma legfeljebb 70 százalék, ára termelő és viszontelárúsító közti viszonylatban feladó állomáson 5,44 korona, nagykereskedő és kiskereskedő között kilónként 6,50 kor., fogyasztók számára 7,40 kor.

**III. Tehéngomolya.** Termelőnél átvéve kilónként 8 kor.

**IV. Sajtok.** I. Félkövér kemény sajtok, zsirtartalom legalább 25 százalék (ilyen a gróji, félementháli, trappista, óvári és hasonló) legmagasabb ára termelő és viszontelárúsító közti viszonylatban kilónként 12 kor., fogyasztók számára 15 kor. II. Sovány kemény sajt, zsirtartalom 25 százaléknál kevesebb, termelő és nagykereskedő közti viszonylatban 5,50 kor. III. Pogácsasajt (60 darab 1 kg.) 10 kor., fogyasztók részére 12 kor.

Az engedélyezett alábbi különleges sajt-ícelések legmagasabb árát a fogyasztók részére a következőkben állapítottam meg: Bélahalmi csemege-sajt ára kilónként 28 korona, Derby sajt ára 5 dekánként 1,30 korona, Dóri Pusztai csemege-sajt ára 20 dekánként 6,70 korona, 11 dekás darabonként 3,50 korona. — Fogarasi csemege-sajt ára 20 dekánként 6 korona. Havasi sajt ára 7 dekánként 1,40 kor. Imperiál ára 5 dekánként 1,30 kor. Iimbürgi csemege-sajt ára kilónként 28 korona. Mosonmegyei csemege-sajt és óvári csemege-sajt ára kilónként 28 korona. Noszolyi sajt ára kilónként 28 korona (teljes juh-, tehén-, és bivalytejből készült). Palocsai Kárpáti Sajt ára 30 dekánként 8 korona. Palonczai Téglasajt ára kilónként 26,80 korona. Pálpusztai Csemege-sajt ára 5 dekánként 1,30 korona. Pókai

**Finom téli fajalmák**

kézzel szedett minőségben a következő fajokban: Batul, Parmin, Jonathan, Ronette, Calvil, Borkormos és Mosánszky maximális árban kapható és előjegyezhető **Kontsek Gézánál.**

Trappista sajt ára madour ára 12 d. mogymegyei cserkorona. Soproni 2,60 korona. Bárti dekánként 2,20. Canembert ára 18 korona, 80 gram Kárpáti téglasajt. A termelő és viszontlatban ezen pontért a fogyasztó százaléknál több

**SZI**

„BO

A rendes szingulata közé neheztudott elhelyezkedni. Alfréd sok finomság. Az érzékenység, a módora, de dráma darabból. Nem b négy fölvonást sem és szinte sajkeretében tömörítés, sokkal hatásos. Nem érték nélkülszem a színjáték, ték, amelyet írójapításban, a végeott határozott gzekvenciájának és maradt benneos és azután?

A színészek siker érdekében. szobrász szerep Alakítása erő-égeti Ida (Magd feladatot, amely megjatszását rólalakítása termés érdemel nagyon magyarságu bes

Borosny helyes fölfogását, játékban, hogy egyik legnagyobb tehetségű házaknak. Szakot játszott megél, mit akar a dmi köze a darab amelyet Szalavszotta meg. Cs baleány volt.

Különös el Ladányi Imrét, aminek eredménye és szereptudása szépen gördült

**Boldogság.**

és szép előadását szombaton színház.

**A színház.**

Krivánon b színházban. A Görög Olga, S Remete, Somogkas Imre, a zője tegnap mevesz. A hétfői vezényli. — T fői bemutatójátánál már ma

Trappista sajt ára kilónként 22.40 korona. Romadour ára 12 dekánként 2.40 korona. Somogy megyei csemegesajt ára kilónként 20 korona. Soproni kövérsajt ára 10 dekánként 2.60 korona. Bártsci-féle csemegesajt ára 10 dekánként 2.20 korona. Esti Csillag finom Canembert ára 180 gramos dobozonként 5.60 korona, 80 gramos dobozokban 2.80 korona. Kárpáti léglasajt ára kilónként 26.80 korona. A termelő és viszontelárúró közötti viszonylatban ezen pontban felsorolt összes sajtokért a fogyasztó részére megállapított ár 80 százaléknál több nem követelhető.

## SZÍNHÁZ

### „BOLDOGSÁG”

A rendes színházak nagy keretei és hangulata közé nehezen, majdnem sehogysen tudott elhelyezkedni Drasche-Lázár Alfréd sok finomsággal megírt színjátéka. — Az érzésekben, indulatokban megérezett az író eleganciája, előkelősége, disztíngvált úri módora, de drámai erő hiányzott az egész darabból. Nem bírta meg ez a megírás a négy főlvonást minden rövidségük mellett sem és szinte sajnáltuk, hogy nem egy tárca keretében tömörült össze az egész kis történet, sokkal hatásosabb irodalmi munkává. — Nem érték nélkül való irodalmi munka igy sem a színjáték, de nem is az a színpadi érték, amelyet írója teremteni akart és megállapításban, a végeredményben az író nem tudott határozott gondolatnak, leszűrődött konzekvenciájának kifejezést adni. Valami kérdés maradt bennünk még a főlvonások után: nos és azután?

A színészek minden lehetőséget elkövettek a siker érdekében. Ladányi Imre Hilary szobrász szerepében a legjobban nyújtotta. Alakítása erő- és életteljes, igaz volt. Szigetesi Ida (Magda) művészileg oldotta meg a feladatot, amely egy eléggé szintelen szerep megjátszását róta rá. Játéka átgondolt volt, alakítása természetes. Különösen elismerést érdemel nagyon szép, tiszta s kifogástalan magyarságu beszédéért.

Borosnyay Kató teljes megértéssel, helyes fölfogással állította elénk Takács Olgát, játékban, beszédben ismét igazolva azt, hogy egyik legértékesebb, legkedvesebb és nagy tehetségű művésznője a debreceni színházaknak. Szalay Pál egy érthetetlen alakot játszott meg pompásan. Nem tudtuk miért él, mit akar a darabban ez a méltóságos ur, mi köze a darabhoz a létének. Azt az alakot, amelyet Szalay játszott, művésziesen játszotta meg. Csáky Szeres, ügyes szobaleány volt.

Különös elismerés illeti meg a rendezőt, Ladányi Imrét, izléses, ügyes rendezéséért, aminek eredménye — a színészek jó játéka és szereptudása mellett — hogy az előadás szépen gördült le. (—)

**Boldogság.** Drasche-Lázár Alfréd kedves és szép előadásban ma színpadra került színjátékát szombaton és vasárnap is adja a Víg-színház.

**A színházi iroda hírei.** — Tul a nagy Krivánon bemutatója hétfőn lesz a Víg-színházban. A főszerepeket Honthy Hanna, Görög Olga, Seregh Marcsa, Várnai Káldor, Remete, Somogyi és Varga játszik. — Farkas Imre, a Tul a nagy Krivánon szerzője tegnap megérkezett s a próbákon részt vesz. A hétfői bemutató előadásán a zenekart vezényli. — Tul a nagy Krivánon hétfői bemutatójára jegyek a Víg-színház pénztáránál már ma válthatók. Az előjegyzett je-

gyeket déli 12 óráig tartja fenn a pénztár. — Verő Márta hétfőn mutatkozik be a Csokonai-színházban A szerető-ben, amely parádés szerepe. — László Gyula, Ladányi Imre és Heltai Jenő együttes fellépésével kerül színpadra kedden és szerdán A két Rantzau, nagyhatású színmű. — Ez a triász maga biztosítja a sikert. — Vengerkák vasárnap délután. Vasárnap délután a Csokonai-színházban a Vengerkák színmű kerül színpadra. A főszerepeket Császár Kamilla és Ladányi Imre játszik.

**Apollo:** „Az utolsó szerelem” szerelmi dráma 5 felvonásban. A főszerepekben Olaf Föms és Ebba Thomsen.

**Uránia:** „Pierrot és Pierrette” artista-dráma négy felvonásban.

**Araay Bika-mozi:** Góth Sándor főszereplésével: „Lulu” vígjáték 4 felvonásban. — Phoenix-film.

## HIREK

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A református templomokban vasárnap, e hó 22-én tartandó istentiszteletek rendje: a Nagytemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Szele György lelkész, délután 3 órakor kátét magyaráz Konrad Zoltán segédlelkész; a Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Jánosi Zoltán lelkész, 11 órakor Uray Sándor lelkész, délután 3 órakor kátét magyaráz Papp Kálmán segédlelkész; a Kossuth-utcai templomban délelőtt 9 órakor prédikál László Albert segédlelkész, délután 3 órakor kátét magyaráz Nemes István segédlelkész; az Árpád-téri templomban délelőtt 9 órakor prédikál Zih Sándor lelkész, délután 3 órakor kátét magyaráz László Albert segédlelkész; az ispotályi templomban délelőtt 9 órakor prédikál Nemes István segédlelkész, délután 3 órakor kátét magyaráz Molnár Ferenc segédlelkész; a homokkerti imaházban délelőtt 9 órakor prédikál Kovács János hitoktató lelkész.

Az ág. hitv. ev. templomban délelőtt 10 órakor Zemán Zoltán segédlelkész prédikál.

— **Hírek a kormányválságról.** Budapestről táviratozza tudósítónk: Wekerle mai bécsi újtájal kapcsolatban politikai körökben az az ellenőrizhetetlen hír terjedt el, hogy a kormány helyzete válságosra fordult. Az ellentétek annyira kiélesedtek, hogy a miniszterelnök saját személyére vonatkozóan a konzekvenciákat levonni látja szükségessé. A Magyar Tudósító illetékes helyről arról értesül, hogy a válsághírek közönséges koholmányok.

— **Királyünnep Ukrajnában.** Legjobb hadurunk születése napját az idén Ukrajnában is ünnepélyesen ültük meg. Gyaloghadosztályunk állomáshelyén ment végbe nagy fényvel az ünnep. Megelőző este agyszabású fáklyásmenetet rendeztünk. A menet színes lampionokkal, elektromos transzparenszekkel, szurokfáklyákkal vonult végig zenekísérettel a város főutcáin. Az ünnep napján korán reggel az ezred zenekarának vidám ébresztője verte fel álmából a katonákat és a lakosokat. Délelőtt a felsőbb parancsnokok részvételével ünnepi tábori mise volt, amelyet díszgyakorlat és díszmenet követett.

— **Minisztertanács.** Budapesti tudósítónk jelenti: Ma délelőtt tíz órakor a miniszterelnöki palotában Wekerle Sándor miniszterelnök elnökletével minisztertanács volt, amelyen a kormány valamennyi Budapestben időző tagja résztvevett. A minisztertanács folyó ügyeket tárgyalta. A jegyzőkönyvet Joannovich Pál helyettes államtitkár vezette.

— **Megérkezett az osztrák gyermekek listje.** P ető Pál dr., a népjóléti hivatal igazgatója, értesíti az érdekelt vendéglátó szülőket, akik még az osztrák gyermekek után kiadott listutalványukat ki nem váltották,

hogy a kiutalt listmennyiség e hó 21-ikétől, vagyis szombattól kezdve a hatósági üzletben (Vár-utca 2. sz. a.) átvehető.

— **Megnősült a román trónörökös.** — Moszkvából táviratozzák: Jassyból ideérkezett utasok által az a hír terjedt el, hogy Károly román trónörökös szeptember közepén váratlanul Odesszába utazott és feleségül vett egy Lembrino Zizi nevű román leányt. Bukarestben még általában nem tudnak e lévésről, nyilván azért, mert Jassy és Bukarest között nagyon szigorú a cenzúra. Jassy jelentés szerint Lembrino Zizi egyszerű román polgári család gyermek és valószínűleg a királyné udvartartásához tartozott.

— **Eljegyzés.** Porubai Porubszky Andor honvéd huszárfőhadnagy eljegyezte nagyselmeci és gontfalvi Kaszanyitzky Magdát.

— **Ismét elfogyott a szén a világitási vállalatnál.** Debrecen világitási vállalatánál a villamos üzemmél ismét zavarok fenyegetnek. A készletben volt és nagy nehézségekkel megszerzett szénmennyiség ismét elfogyott s így a világitási vállalat abba a helyzetbe került, hogy ha az éjszaka folyamán nem érkeznek szén, kénytelen lesz a villamossági üzemet szüneteltetni s így holnap ismét nem lesz áram.

— **Az ízr. hitközségi tagok figyelmébe.** A sátoros (Szukoth) ünnepi istentisztelet következő időben fog kezdődni és pedig:

		Deák Ferenc-u. templomban	Kápolnás-u. templomban
Péntek	este	fél 6 órakor	fél 6 órakor
Szombat	reggel	7	7
	délelőtt	9	—
	délután	4	4
	este	1/4 7	1/4 7
Vasárnap	reggel	1/4 7	7
	délelőtt	9	—
	délután	4	4
	este	1/4 7	1/4 7
Félinnépnapokon	reg.	7	6
	este	3/4 6	3/4 6

Mint hogy az egész hitközség számára csak egy ethrog volt beszerezhető, ezen egyetlen ethrogot a közönség csak a két templomban a fent jelzett időben tartandó istentisztelet során veheti igénybe. Az előljáróság.

— **A kínai köztársaság új elnöke.** Entente-lapok közlik a következő adatokat a kínai köztársaság új elnökéről. — A neve Su-si-csang, de rövidesen Su-nak nevezik. Hatvannégy éves. Filozófiai doktor és a hankin címzet viseli, ami annyit jelent, hogy „az akadémia tagja”. Köz pályáját 1898-ban mint hadseregszervező kezdte. Érdemeiért ekkor a tábornoki címet kapta. Azután belügyminiszter, majd mandzsuriai alkirály, végül miniszterelnök lett. Közben egyszer a császár gyámja is volt.

— **Elveszett pénztárca.** Ma délután 5 és 6 óra között a Hatvan-utcai villamoson elveszett egy pénztárca, amelyben a pénzen kívül katonai okmányok és egyéb, csak a tulajdonos részére értékes iratok voltak, melyeket a megtaláló ugy sem használhat. A tulajdonos kéri, hogy az iratokat és a katonai igazolványt juttassa a megtaláló a Hungária-kávéházba a kasszához.

— **A francia bor ára.** A Matin tudósítója mostanában beutazza a francia bortermő vidékeket, hogy a bor nagymérvű drágulásának okaát kutassa. Legutóbbi cikkében a híres Beaujolais borokkal foglalkozik. Hosszu fejtegetései nem olyanok, hogy a mi közönségünket érdekelnék. Sokkal érdekesebb ennél az, hogy miért utazott a bortermelőkhöz a tudósító. A tudósító azért utazott a bortermelőkhöz, mert a Beaujolais bor ára az idén borzalmasan megnövekedett. Egy liter ilyen bor ára ma egy frank tíz centime (békérfolyam szerint körülbelül egy korona).

**A debreceni református kollégium 1918-19. iskolai évet megnyitó ünnepe 1918.** évi szeptember 23-án délelőtt 10 órakor lesz. Az ünnepély sorrendje: a) Istentisztelet a nagytemplomban: 1. Fennálló ének: 37. dicséret 2-3. vers. 3. Isten! ki fent... Kohle-től. Éneklő a kollégiumi kántus. 4. Imádkozik Erdős Károly lelkészintézet tanár. 5. 3-dik dicséret 2-dik verse. Éneklő a kollégiumi kántus. 6. Gyülekezeti ének: 179. dics. 10. vers.

b) Istentisztelet után a kollégium dísztermében: 1. Szabó-Mácsai: Fohász. Éneklő a kollégiumi kántus. 2. Református egyházunk és a fejlődés elve. Tanévnyitó beszéd. Tartja dr. Lencz Géza kollégiumi rektor. 3. CXXXV. zsoltár, id. Sz. Nagy Károly átirásában. Éneklő a kollégiumi kántus. — Erre az ünnepünkre a kollégium barátait tisztelettel meghívjuk. Debrecen, 1918. szeptember 17. Református Kollégiumi Igazgatóság.

**A hüvelyesek maximális ára.** A városi tanács közli: Az Országos Közélemezési Hivatal vezető m. kir. miniszter rendelete szerint az 1918. évi bab, borsó, lencse, lóbab és takarmányborsó legmagasabb árán felül az 1918. évi szeptember hó 30-ig tényleg beszállított mennyiség után a hadi termény részvénytársaság által fizetendő ártöbblet métermázsánként 20 korona.

**Öngyilkos diák.** Nagyváradról jelentik: Leitner Ferenc 16 éves fia, Leitner Lipót tegnap beállított az Arany Sasba és szobát vett magának. Kevésel azután egy 9 milliméteres revolverrel a balmellébe lött s rögtön elvesztette az eszméletét. Két levelet találtak nála, egyiket a szüleinek írta, a másikat az Andrányi-cégnél, ahol alkalmazásban volt. Délben a fiatal öngyilkos magához tért s kihallgatták. Azt mondta, hogy meg akart halni, mert félt, hogy megbukik a vizsgán. Leitner Lipót, akit csak Poldinak hívtak, a kereskedelmibe járt, de nem nagyon szeretett tanulni. Az Andrányi-cégnél szerették, mert szorgalmas, ügyes fiú volt s inkább az üzletben szeretett lenni, mint a tankönyvek mellett. Most kellett volna letennie a magánvizsgát s attól való félelmében, hogy megbukik, mellbelötte magát.

A leveleiben naiv szavakkal bucsuzik el szüleitől. — Bocsánatot kér tőlük s azt írja, hogy nem tudná elviseelni azt a szegységet, hogy megbukjon a vizsgán. A közpórházban gondos ápolás alá vették a kis Poldit. Sebe súlyos bár, de nem életveszélyes és biztos, hogy felgyógyul s ember lesz még a talpán.

**A kenyérfőzés új módszere.** Olaszországból néhány hónappal ezelőtt az a hír érkezett, hogy ott kitalálták annak a módját, még pedig gyakorlatias és könnyen keresztül vihető módját, hogyan lehet közvetlenül a gabonaszemből kenyeret készíteni. Ez feleslegesen teszi az őrlést, egyszerűsíti a kenyérfőzést, nagy tápérték-, illetőleg gabonamegtakarítást tesz lehetővé, sajátos módszerével asszimilálhatóvá tevén a korpát is és izletes és az egészségre előnyös tápértéket biztosít. E kenyeret legközelebb készülnék „iruges” név alatt forgalomba hozni. — Hasonló módon Németországban is nagyban készült gyártani az ujonnan alapított „Teljes kenyérfőzést” társaság korlátolt felelősséggel” az u. n. Grevit-kenyeret. A két eljárás műszaki részleteiről szóló közlések elégtelenek. Lényegében azonban mind a két eljárás abból áll, hogy a gabonát a külső héj eltávolítása és nedvesítéssel való tisztítása után csirázó állapotba hozzák, amelyben pépszerű anyaggá változik át és így az élesztő közvetlenül hathat rája. Olaszországban kiszámították, hogy ezen eljárás általános behozatala 18 millió métermázsza gabonát tesz megtakaríthatóvá évenként: Németországban, ha csak a lakosság egy ötöd része táplálkoznék is ez új kenyérből, 21 millió métermázsányi megtakarítást jelentene. Az itteni irányadó szakörök szerint ez az eljárás előnyt nem nyújt, mert a gabonamegtakarítás szerinti csupán látszólagos, amennyiben a jelzett módszer szerint csakis a korpát tartalmazó nyersanyag nagyobb vízfelvévő képessége az oka a nagyobb önkényérkiadásnak. Nálunk már régen megkísérelték azt, hogy a gabo-

naszem teljességéből gyártsanak kenyeret, de eddig különösebb gyakorlati siker nélkül. Még ha a közvetlenül a szemből való kenyérgyártás valamilyen módszere gazdasági előnyökkel járna is, a gyakorlati végrehajtás, az üzembendezések szükséges átalakítása az új eljárás számára a háború által teremtett viszonyok között teljes lehetlenség volna.

**Ami nem egészen mindegy.** Egy Albániából hazakeresztett hadnagy, aki Debrecenben ügyvédkedni szokott olyankor, amikor nincs háború, mesélte az alábbi történetet: „A század élelmezési tisztje voltam és vezetésem alatt állt a tiszt étkészítő is. A konyhaszemélyzettel nagyon sok bajom volt, de különösen a szakács és a kuktával, amelyik mosogatott. Hol betegek voltak felváltva, hol meg beruhtak és a tiszt étkészítőben sárgaság volt az állapot. Végre meguntam a helyzetet és előterjesztést tettem az etappenkommandónak, hogy engedjék meg egy nő szakács és egy mosogató alkalmazását. Nehogy a kommandó félreértse szándékomat, bejelentettem azt is, hogy komoly, 30 éves nőket óhajtok alkalmazni. Rövidesen meg is jött az etappenkommandó válasza, amelyben közlik, hogy előterjesztésem elfogadják, de a kívánt nőket ők fogják alkalmazni és nekünk szállítani. Így is jól van — gondoltam én — és vártam. Mintegy két hét múlva egy öreg, 60 évesnek látszó asszony beállít hozzám és bemutatkozik, mint a tiszt étkészítőnek a szakácsnője, akit a kommandó küldött. Nem tehettem mást, mint átadtam a konyhát az anyóknak, aki mellesleg nem bírta a klímát és többet volt beteg, mint egészséges. Rövidesen azután alkalom volt a segédtséggel beszélni, aki előterjesztésem elintézte. — Nem mulasztottam el megkérdezni tőle, hogy a csodába jutott eszébe ezt az öreg nőt a nyakunkra küldeni. — Igen egyszerű. — felelte a segédtséggel. — Te két 30 éves nőt kértél, én küldtem egy 60 éveset. Harminc meg harminc az hatvan. Tehát teljesen mindegy.

**Legjobb**

**CSIKÓS**



**RUHAFFESTÉK.**

Minden színben kapható. Saját érdekben próbálja meg.

Kapható mindenütt.

**Karczag város határában**

Karczag-puszta megállótól 1 km. távolságban, országot mellett, **325 kat. hold birtok**, ugynevezett Tury-féle tag, 3 évre **bérbeadó.**

Birtokon megfelelő elömlékanyagok eszközöltek. Bérösszeg: évi 18000 K. Bővebbet **Halmi-i Takarékpénztárnál, HALMI.**

**VISZKETEG**

Iszomór, rüh, sebek és mindennemű bőrbaj kezelésére és teljes kigyógyítására a legbiztosabb szer a **BOROKA KENOC**

Nem piszkít és szagtalan. Kis tégely 4 korona, nagy tégely 6 korona, családi tégely 10 korona. Hozzávaló **BOROKA SZAPPAN** 6 korona. Készíti **Gerő Sándor** gyógyszerész, Nagykovács. Debreczenben kapható: Bárány Sándor, Batáry István, Dénes Artúr, Kubek S. Örkösi, Mandel József, Mihalovics Jenő, Muraközy László, Petes László, Reichard Sándor, dr. Széchenyi Árpád, Szendrei Béla gyógyszerésztárban, továbbá dr. Rex Ferenc és Központi drogeriában.

**Apró hirdetések.**

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szög 2 korona, minden további szó 20 fillér. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 3 korona, minden további szó 30 fillér. Kővér betűkkel nyomottak kétszeresen számítódnak.

**Aranyat-ezüstöt, brilliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédlákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek, Steiner Mihály Széchenyi-u. 19. szám.**

**Kifutó fut vagy leányt keresünk. Cim a kiadóhivatalban**

**Kiadó lakás** 3 szoba, konyha mellék-helyiségekkel. Bundi út ca 15. sz. alatt kiadó.

**Vevői vagyunk** minden használaton kívüli álló ellenőrző pénz tárnak. Eladás véget forduljon a közelebbi címre: National Registrierkassen G. m. b. H. Wien. VI. Mariahilferstrasse 57-59.

**Eladó** kedvező fizetési feltételek mellett a Mester-utca végén gyermekmenhely és a Csapatkórház mellett 7400 négyszögöl területű kitűnő minőségű alj, fekete jó termő föld, a vasuti sínek mellett, a Mester-utca végén a nagytemplomtól gyalog 8 perc távolságra. Ezen telep konyha kérészetre vagy lucernának nagyon alkalmas. Értekezhetni Debreczeni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.

**Singer** varrógépeket legjobban javít Keszler A. műszerész, Széchenyi-utca 1.

**Arc krémek,**

Ponderek, illatszerak kímélve, fogcrémek, szárvizek, arcfestékek, szepővizek a legolcsóbban beszerezhetők **Grósz Nagy Ferenc** gyógyszerésznél, „Aranyegyszarvu” gyógyszerár (színház mellett).

**Akinek** törött aranya, ezüstje, ékszere, vagy záloglevele van eladó, hívja meg Krámer, Arany Bika-bérház 3.

**Karóntűlő** állandó alkalmazást nyerhet az Arany Bika részvénytársaságnál. Jászföld kir. herceg, u. 5.

**Eladó** Bőszörményi-ut 2. 4. számú, Hortobágy Gözmalommal szemben levő ugynevezett Koszorustelek, egészben vagy kisebb parcellákban. Bővebb felvilágosítás Dr. Geiger ügyvédnél Arany János-utca 2.

**Levelező-lapok** művészi kivitelben, helybeli, egyetemi, hortobágyi és más félék legolcsóbban a legnagyobb választékban Csokonai könyv- és papírkereskedésében Szent Anna-u. 1.

**Egy 3-10 lóerejű**

villamos motorhoz való szabályozható indító, ellentállással és egy szabályozható szíjleszerítő tárcsával együtt eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Hajdúvármegye és Debrecen sz. kir. város főispánja.

134/1918. V.

**Pályázati hirdetmény.**

Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál lemondás folytán megüresedett tanácsnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek. Felhívom mindazokat, kik ezen állásra pályázni kívánnak, hogy minősítésüket igazoló okmányaikkal felszerelt és szabályszerűen felbélyegzett pályázatát elküldjék hozzám, mint a kijelölt bizottság elnökéhez f. évi október hó 16. napjának déli 12 órájáig annyival is inkább adják be, mert a később beérkező pályázati kérvények figyelembe vételére nem fognak.

Pályázóknak az 1883. évi l. t. c. 3. §-ában körülírt minősítéssel kell bírniok, a városi szervezeti szabályrendelet 285. §-a szerint azonban gazdasági tanácsnoknak megválasztható az is, aki gazdasági főiskolai oklevéllel és azonkívül megfelelő gyakorlati képzettséggel bír.

Fenti állás a VII. fizetési osztály 3. fokozatának megfelelő 4800 korona fizetés, 1200 korona lakáspénz illetményből álló javadalmazással van egybekötve.

Ez alkalommal a tanácsnoki állás betöltése folytán esetleg megüresedő állásokra is pályázatot nyitok.

Debrecen, 1918. szeptember 16. **Weszprémy Zoltán,** főispán.

**DEB**

KLÓFIZETÉ...  
Egy óra...  
FELÉVÉRE 10 K

Az anj

A Tonale

Az

Vezérka

Budape

jelentés.

OLASZ HAR

A Tona

egyes részei

vállalkozások

rájában elfojt

völgyben, a

tározások. A

olaszok az ut

pán a Fasson

gőbb előretö

egy-től-egyig

NYUGATI H

A cs. és

esemény.

ALBANIA.

Nem vol

kenység.

A n

A n

Berlin

szállás jelent

NYUGATI H

Ruppr

csoportj

részleges tá

felderítő tev

zött. A La

gol zászlóal

embert elfo

Boeh

portja: C

zött időnk

angol részle

nyugatra vo

metől délre

csapatainka

Essigny Gr

URANIA

Má, vasárnap

szeptember 22.